



Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost



MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR



PROGRAM ROZVOJE MĚSTA **VELKÝ ŠENOV**



NA OBDOBÍ LET
2021 - 2027

Úvod

Na základě nového programového období 2021 – 2027 se zastupitelé města Velký Šenov rozhodli aktualizovat strategický dokument, prostřednictvím projektu Efektivní veřejné správy DSO Sever, který by určil základní směřování města a jeho rozvojové priority do roku 2027.

Základní myšlenkou je přiblížit vývoj města požadavkům občanů a tím zajistit dlouhodobou perspektivu vytvářeného dokumentu. Program rozvoje obce (dále jen PRO) by přitom měl respektovat finanční možnosti města a efektivně využívat cizí zdroje k financování opatření. PRO se skládá ze dvou částí. Z části analytické - zachycující současný stav a z části návrhové - kde jsou uvedeny cíle a opatření na základě komunitního projednání za účasti veřejnosti.

Dle domluvy s vedením města, bude dokument zároveň v příloze obsahovat přehled možných zdrojů financování jednotlivých aktivit, potažmo opatření.



Zdroj: www.velkysenov.cz

A. ANALYTICKÁ ČÁST

A.1 Charakteristika města

1. Území

Město Velký Šenov leží v nejsevernější části České republiky, v Ústeckém kraji. Přesněji v západní části Šluknovského výběžku, v mělkém dolíku mezi lesy, poblíž soutoku Šenovského a Vilémovského potoka. Z pohledu vnitřní struktury je město členěno na 6 místních částí (Leopoldka, Janovka, Knížecí, Malý Šenov, Staré Hraběcí, Velký Šenov), které se rozkládají na 3 katastrálních územích (Staré Hraběcí, Velký Šenov a Knížecí), o celkové rozloze 1 981 ha. V roce 2008 oslavil Velký Šenov 100 let od svého povýšení na město.

Město Velký Šenov je součástí ORP Rumburk.

Status: město

Region (NUTS 2): Severozápad

Obec s pověřeným obecním úřadem: Šluknov

Katastrální plocha (ha): 1981

Nadmořská výška (m n. m.): 357

Počet katastrů: 3

Kraj (NUTS 3): Ústecký

Okres (LAU 1): Děčín

Obec s rozšířenou působností: Rumburk

Počet obyvatel (31.12.2019): 1979

První písemná zmínka (rok): 1446

Počet částí obce: 6

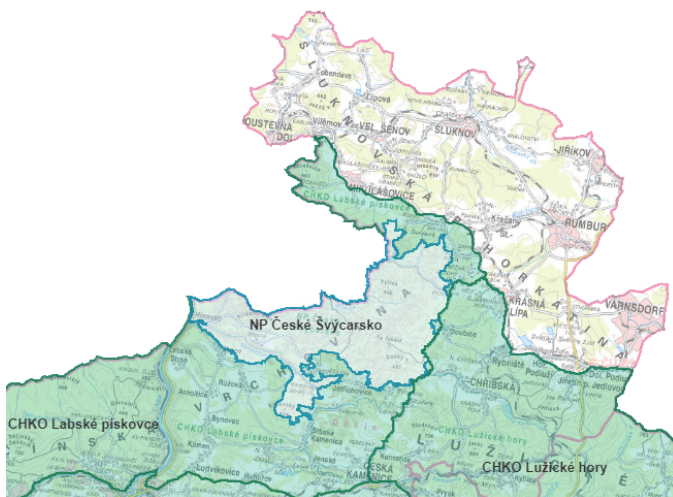


Zdroj: ČSÚ

Město Velký Šenov leží v nejsevernějším cípu Ústeckého kraje, v tzv. Šluknovském výběžku. Jeho poloha

v rámci kraje není příliš příznivá, jelikož se mu rozvojové osy, jak evropského tak regionálního významu, potažmo celému Šluknovskému výběžku, vyhýbají a na rozvoj celé oblasti nemají žádný vliv. Poloha města v blízkosti hranice se Spolkovou republikou Německo, resp. Svobodným státem Sasko, s sebou přináší mnohé pozitivní vlivy vedoucí k rozvoji území, mezi které patří například stimuly k podnikatelským aktivitám. Na jedné straně se jeví jako výhodná blízkost významné koncentrace obyvatel a výroby (Praha 127 km, Ústí nad Labem 67 km, Liberec 63 km, Drážďany 56 km, Žitava 38 km), na druhé jako nevýhodné to, že dopravní komunikace většího mezinárodního významu se danému území vyhýbají.

Z pohledu umístění se Velký Šenov nachází na území Šenovské pahorkatiny. Toto území je není zahrnuto v žádné chráněné krajinné oblasti. Jižně od Velkého Šenova se nachází CHKO Labské pískovce, CHKO Lužické hory a NP České Švýcarsko.



Zdroj: <https://geoportal.cuzk.cz/>

Zdroj: <https://aopkcr.maps.arcgis.com>

Historie

Obec Šenov byla pravděpodobně založena v období první Berkovské kolonizaci. Byla zde vybudována tvrz, která byla roku 1430 zničena husitskými vojsky. O vzniku názvu obce Šenov se vypráví romantická pověst. Obec se v roce 1907 na žádost městského zastupitelstva výnosem císařského kancléře a ministerstva vnitra ve Vídni stává městem a zároveň se městu přiděluje rovněž městský znak. Listina o povýšení města, podepsána císařem Františkem Josefem I., vyhotovena 17. září 1908 popisuje městský erb, jako štít příčně dělený červeným břevnem vsazeným do stříbra. Břevnem prochází stříbrný meandr. V horním zlatém poli štítu vyrůstá z dělicího břevna ozubené černé kolo. V dolním modrém poli štítu se nachází pět křížících se, tři ku dvěma, listů jetele. Štít, na jehož hlavním okraji spočívá stříbrně zbarvená koruna s pěti viditelnými zuby cimbuří, je orámován přirozenými dubovými ratolestmi nesoucími plody. Po roce 1945 byly dubové ratolesti nahrazeny lipovými.

Staré Hrabčíc je známé od roku 1715, Janovka od roku 1750. Zmínka o Malém Šenově se objevuje v roce 1715 a osada Leopoldka je známá od roku 1720. Malý Šenov a Leopoldka byly spojeny v jednu obec roku 1847. Ke spojení Starého Hrabčíc a Janovky došlo 23. února 1851. Obec Knížecí byla až do roku 1949 samostatnou obcí s vlastním obecním úřadem, po válce s vlastním místním národním výborem. Teprve po vysídlení sudetoněmeckého obyvatelstva, které tvořilo většinu místního obyvatelstva, byla v roce 1961 začleněna pod město Velký Šenov. V témže roce dochází k připojení dalších okolních osad (Knížecí, Staré Hrabčíc, Leopoldka a Malý Šenov) k Velkému Šenovu.

2. Obyvatelstvo

Populační vývoj Šluknovska se jednoznačně pojí se stavem hospodářství, nejvýrazněji byl ovlivněn průmyslovou a řemeslnou výrobou. Rozvoj celého Šluknovska byl spjat s manufakturní výrobou, díky čemuž se stalo Šluknovsko jednou z nejrozvinutějších oblastí Česka. Kolem 18. století byl počet obyvatel daleko vyšší než v okolních oblastech. Populačního maxima bylo dosaženo v roce 1910, především díky výstavbě železnice a rozvoji průmyslové výroby.

První populační úbytek byl vyvolán 1. světovou válkou, ovšem nejednalo se o příliš výrazný úbytek. Oblast měla velmi příznivou hospodářskou situaci, ale především byla orientována na německý trh. Následný populační úbytek se odráží v hospodářské krizi 30. let. Nejvýraznější vliv na vývoj počtu obyvatel měla 2. světová válka, která měla za následek především odchod českého a židovského obyvatelstva a naverbování tisíců mužů do války. Zásadní byl poté odsun Němců, který měl vliv jak na strukturu obyvatelstva, ale především na jeho počet. Původní obyvatelstvo už nikdy nebylo v plné míře nahrazeno, což vyvolalo nedostatek pracovních sil a zánik celé řady podniků.

Dnešní populační situace je tedy z velké části odrazem poválečných událostí.

Velký Šenov:

Město Velký Šenov má v současnosti 1 979 obyvatel (údaj ČSÚ k 31.12.2019). Tabulka níže zachycuje historický vývoj počtu obyvatel města Velký Šenov v jeho současném administrativním vymezení, tj. včetně okolních sídel, která k obci administrativně náležejí. V době historicky prvního sčítání lidu v roce 1869 měl Velký Šenov s přilehlými osadami celkem 4 015 obyvatel, Velký Šenov samotný pak čítal 2 519 obyvatel. V té době se řadil v rámci Šluknovska mezi populačně slabší obce. Populační velikost v průběhu let nadále rostla, svého maxima počet obyvatel, stejně jako tomu bylo v rámci celého Šluknovska, dosáhl v roce 1910, kdy zde žilo 5 024 obyvatel.

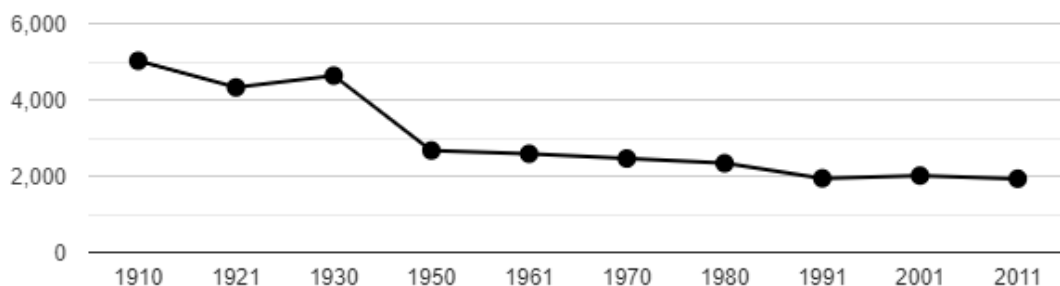
Mezi lety 1930-1950 došlo ke značnému poklesu populace, a to celkem o 1 963 (tedy téměř stejný počet obyvatel, který zde žije dnes), příčinou byla jednak hospodářská krize 30. let, ale především 2. sv. válka a následný odsun německého obyvatelstva. V 90. letech počet obyvatel Velkého Šenova stagnoval. Proměna demografického chování v Česku v té době byla výsledkem politických a ekonomických změn po roce 1989. Od roku 2001 zůstává počet obyvatelstva stabilní, nedochází k výraznému úbytku ani přírůstku počtu obyvatel. Od roku 2011 dochází k rozkolísání počtu obyvatel, který se pochybuje mezi 1900 a 2000 obyvateli.

Vývoj počtu obyvatel

Obec, část obce [2]		Sčítání v roce													
		1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001	2011
Velký Šenov	obec celkem	4 015	4 193	4 297	4 463	5 024	4 326	4 635	2 672	2 586	2 462	2 338	1 943	2 014	1 932
	<i>Janovka</i>	235	231	230	197	179	131	161	46	49	32	30	11	19	26
	<i>Knižecí</i>	235	215	177	159	156	148	152	59	29	13	6	.	2	6
	<i>Leopoldka</i>	426	429	448	470	549	446	483	335	361	391	123	102	460	459
	<i>Malý Šenov</i>	409	384	354	371	393	326	328	186	180	145	130	99	67	65
	<i>Staré Hraběcí</i>	191	184	176	170	155	122	133	75	53	35	27	23	21	18
	<i>Velký Šenov</i>	2 519	2 750	2 912	3 096	3 592	3 153	3 378	1 971	1 914	1 846	2 022	1 708	1 445	1 358

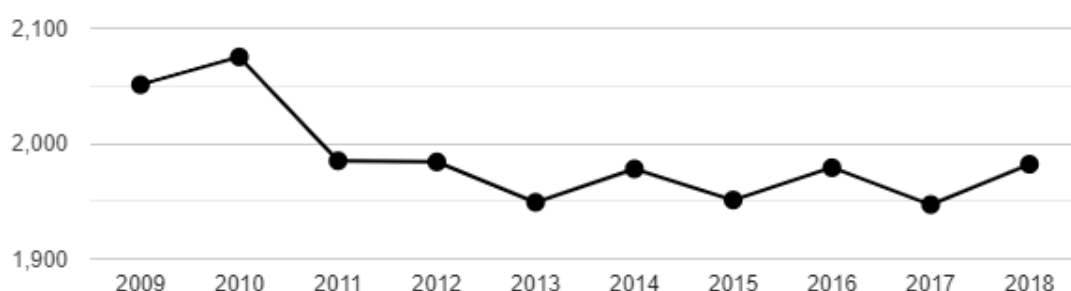
Zdroj: ČSÚ

Dlouhodobý vývoj počtu obyvatel obce Velký Šenov od roku 1910



Zdroj: ČSÚ

Vývoj počtu obyvatel obce Velký Šenov v letech 2009 - 2018



Zdroj: ČSÚ

Dalším zajímavým údajem je počet domů a jejich vývoj. Mezi lety 1930 a 1950 bylo ve Velkém Šenově přes 740 domů. Došlo-li ke snížení obyvatelstva v daném období na 57,65 % roku 1930 u domů došlo ke snížení počtu pouze o 6, což činí 99,2 % hodnoty roku 1930. K razantnímu snížení pak došlo v roce 1961, kdy klesl počet domů na 533, což bylo 71,35 % domů k roku 1930.

Vývoj počtu domů

Obec, část obce [2]		Sčítání v roce													
		1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001	2011
Velký Šenov	obec celkem	542	606	591	617	662	692	747	741	533	506	443	449	530	558
	Janovka	30	33	34	33	33	30	30	38	.	10	8	7	13	11
	Knižecí	38	39	36	35	35	35	35	18	.	5	3	.	8	9
	Leopoldka	58	56	58	58	61	65	70	66	.	57	29	29	71	73
	Malý Šenov	52	54	55	55	57	60	62	56	.	40	32	26	42	41
	Staré Hraběcí	28	29	30	30	30	26	27	32	.	11	9	9	17	16
	Velký Šenov	336	395	378	406	446	476	523	531	533	383	362	378	379	408

Zdroj: ČSÚ

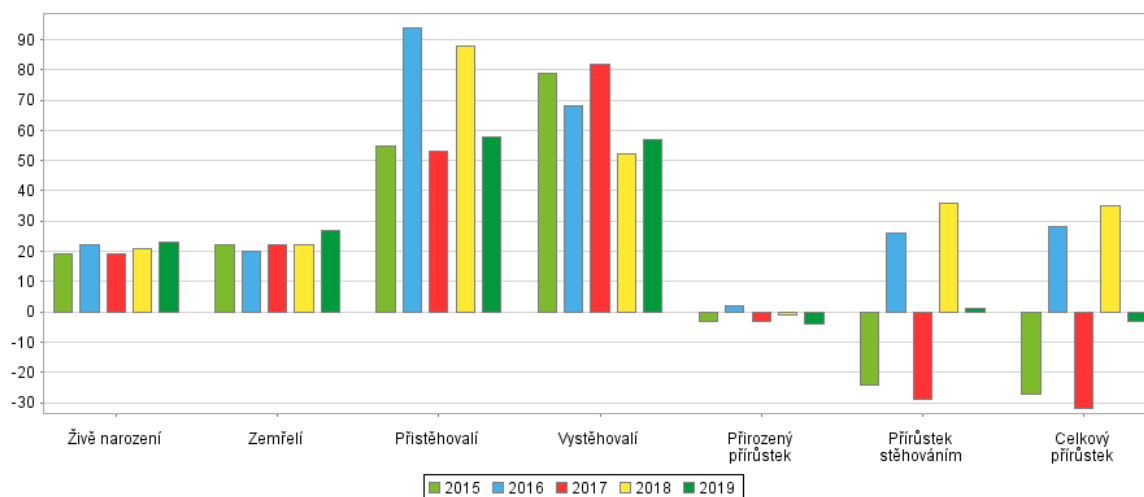
Přirozený přírůstek / úbytek, migrační saldo

V rámci vývoje počtu osob ve městě je zde patrný kolísavý pohyb obyvatel. Saldo migrace se pohybuje mezi -29 obyvatel do 36 za rok. V rámci města také stále dochází k neustálému nárůstu počtu osob nad 65 let o 57 osob, což vede k zvyšování podílu těchto osob na celkovém počtu obyvatel. Průměrně došlo k nárůstu počtu osob starších 65 k počtu obyvatel o 2,9 %. Dochází, ale také k navyšování podílu dětí do 14 let, které je za sledované období vyšší o 1,3 %.

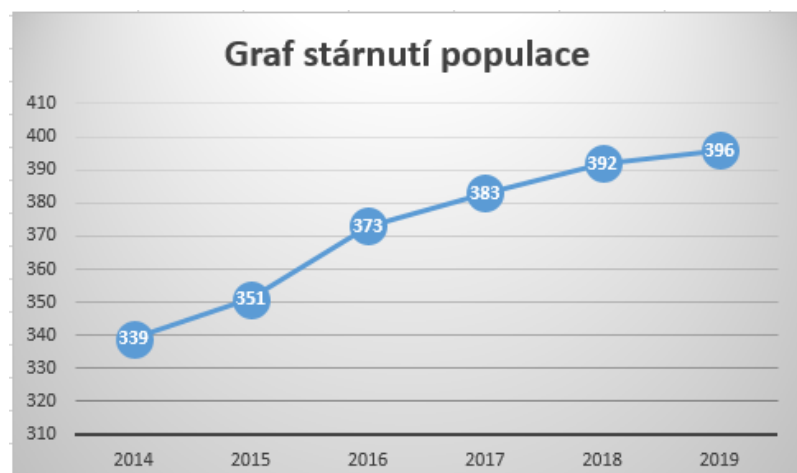
Rok	Počet obyvatel	Přirozený přírůstek	Saldo migrace	Podíl obyvatel ve věku 0 - 14 let na celkovém počtu obyvatel (%)	Podíl obyvatel ve věku 65 a více let na celkovém počtu obyvatel (%)	Počet obyvatel ve věku 65 a více let
2014	1978	-1	30	15,2	17,1	339
2015	1951	-3	-24	15,2	18	351
2016	1979	2	26	15,6	18,8	373
2017	1947	-3	-29	15,9	19,7	383
2018	1982	-1	36	16,4	19,8	392
2019	1979	-4	1	16,5	20	396

Zdroj: ČSÚ

Pohyb obyvatel od roku 2015 - 2019



Zdroj: ČSÚ

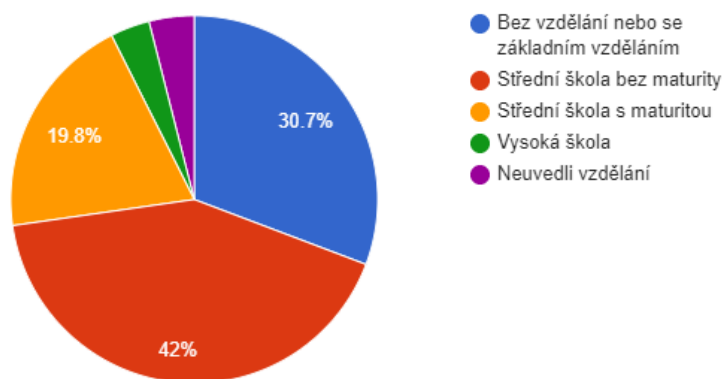


Zdroj: ČSÚ

Vzdělanostní struktura obyvatelstva

Uvedený graf se vztahuje k datu ukončení posledního sčítání lidu, domů a bytů, tedy k 26.3.2011. Z grafu vyplývá, že k uvedenému datu převažovali v obci obyvatelé se středním vzděláním včetně vyučení (bez maturity) 42 % z celkového počtu obyvatel starších 15-ti let. Další nejpočetnější skupinou pak byli obyvatelé se základním vzděláním včetně neukončeného - celkem 30,7 % z celkového počtu obyvatel starších 15-ti let.

Vzdělanostní struktura obyvatel obce Velký Šenov v roce 2011



Zdroj: ČSÚ

3. Hospodářství

Na území Velkého Šenova se nachází necelých 600 domů, ze kterých je 78 % obydleno. Převážně se jedná o rodinné domy (491 domů). Bytových domů je v obci 50. Celkový bytový fond čítá 902 bytů. Rodinné domy převládají nad bytovými a žije zde většina obyvatel Velkého Šenova (v rodinných domech se nachází 558 bytů, v bytových domech pak 323 bytů).

Domovní fond		
	Počet	Podíl (%)
Domy celkem	558	100,0
Domy obydlené celkem	432	77,4
z toho rodinné domy	491	88,0
z tohoto bytové domy	50	9,0
z toho ostatní budovy	17	3,0
Bytový fond		
	Počet	Podíl (%)
Byty obydlené celkem	902	100,0
z toho v rodinných domech	558	61,8
z toho v bytových domech	323	35,9
z toho v ostatních budovách	21	2,3

Zdroj: ČSÚ

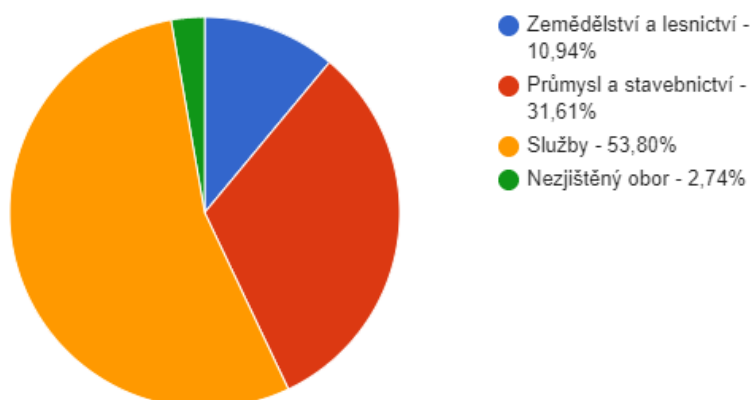
Základní hospodářská struktura města Velký Šenov vychází z jeho historického vývoje a z jeho polohy v rámci regionu (blízkost hranic se Spolkovou republikou Německo).

Ve městě je evidováno 329 ekonomických subjektů (k 31. 12. 2020), z toho je však pouze 147 aktivních. Statistiky zvedají zejména fyzické osoby podnikající na základě živnostenského oprávnění, které tvoří 78% veškerých evidovaných ekonomických subjektů.

Struktura ekonomické základny je zaměřena především na terciér. Dominance terciéru je typická pro vyspělé země s tím, že ve městech je význam sektoru služeb ještě více umocněn. Na níže uvedeném grafu je přehledněji znázorněno převažující odvětví ve struktuře podnikatelských subjektů. Zde převládají

služby s 53,8 % nad ostatními odvětvími.

Struktura podnikatelských subjektů podle odvětví v obci Velký Šenov v roce 2018



Zdroj: ČSÚ

Významné podniky

Průmyslová výroba na území Šluknovského výběžku, tedy i Velkého Šenova má hlubokou tradici především v oblasti textilní výroby. V minulosti byl Šluknovský výběžek významnou textilní oblastí. Průmysl se v této oblasti rozvíjel v důsledku několika faktorů, především přírodních podmínek. Přírodní podmínky nedovolovaly na území výběžku velký rozvoj zemědělství (zamokřené půdy). Další významný vliv na rozvoj průmyslu měla rovněž neexistence přírodních hranic s Německem, které by představovaly bariéru vzájemného obchodu. Mezi významné podniky na území Velkého Šenova patří například:

- Centroflor, s.r.o.

Společnost je jedním z největších a tradičních výrobců umělých květin a ozdobných výrobků v České Republice. V minulosti vyvážela tyto výrobky „do celého“ světa známou exportní společností JABLONEX Jablonec nad Nisou. V současnosti vyváží výrobky do Německa, Velké Británie, USA, Polska, Slovenska či Švýcarska.

- Železářny Velký Šenov, s.r.o.

Původně byla tato společnost založena v roce 1883 k niklování ocelových plechů. V období 2. sv. války zde probíhala válečná výroba. Dnes jsou Železářny Velký Šenov výrobcem galvanicky pokovených a nepokovených pásů oceli, válcovaných za studena.

- TRATEC-CS, s.r.o.

Společnost představuje tradiční firmu, jejíž hlavní výrobní činnost je rozdělena do dvou základních oblastí – strojírenské a dopravní. Předmětem činnosti jsou především interiéry kolejových vozidel a obslužné plošiny obráběcích strojů.

- WHALLEY, a.s. (v roce 2019 se přeměnila společnost z WHALLEY s.r.o.)

Historie továrny se začala psát už v roce 1956, kdy v místě odstartovala výroba rybích a později i jiných masových konzerv. Dnes továrna patří mezi moderní základnu pro potravinovou výrobu, vybavenou veškerou technickou infrastrukturou a inženýrskými sítěmi. Konzervované výrobky značky Veseko patří pod tuto společnost.

- STAP, a.s.

Společnost patří mezi největší evropské výrobce elastických, neelastických stuhařských výrobků a zdrhovadel. Vyrábí ve 2 závodech, a to ve Vilémově, kde je i současné sídlo firmy a ve Velkém Šenově.

Trh práce a zaměstnanost

Na základě výsledků SLDB z roku 2011 bylo ve Velkém Šenově celkem 832 ekonomicky aktivních obyvatel. Struktura obyvatelstva dle ekonomické aktivity je ve srovnání s průměrem Ústeckého kraje velmi obdobná. Podíl ekonomicky aktivních obyvatel v rámci města činí 43 %. Ekonomicky neaktivní převládají, a to s podílem 54 %*.

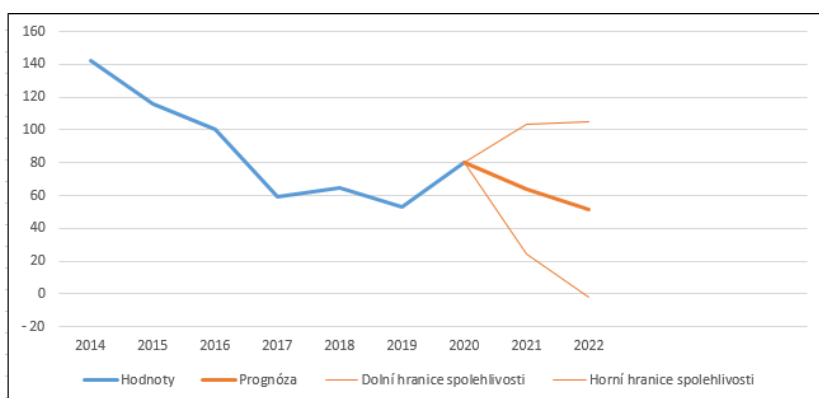
Vývoj ekonomicky aktivního obyvatelstva ve Velkém Šenově byl mezi lety 2001 a 2010 velmi ovlivněn zejména poklesem obyvatel, stárnutím populace a především rostoucí mírou nezaměstnanosti, která zasáhla celou republiku. Došlo ke snížení počtu ekonomicky aktivního obyvatelstva, ale rovněž ekonomicky neaktivního obyvatelstva. Také ovšem narostl počet nepracujících a pracujících důchodců, kteří tvoří 2,4 % ze zaměstnaného obyvatelstva. Mezi zaměstnanými lidmi převládají především zaměstnanci, zaměstnavatelé tvoří pouhé 1,8 % a lidé pracující na vlastní účet tvoří 7 % pracujících.

Míra nezaměstnanosti na konci roku 2020 dosahovala 5,89 %. Z tabulky a grafu je zřejmá souvislá tendence snižování míry nezaměstnanosti od roku 2014, kdy bylo ve Velkém Šenově evidováno 142 nezaměstnaných k 53 osobám v roce 2019. V roce 2020 však došlo prudkému nárůstu nezaměstnaných o 27 osob, což bylo způsobeno pandemickou situací v ČR.

Dolní Poustevna (okres Děčín)	Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce		Podíl nezaměstnaných osob (%)		
	celkem	dosažitelní	celkem	muži	ženy
2014	142	141	10,66	10,33	11,01
2015	116	114	8,51	7,48	9,63
2016	100	98	7,52	7,92	7,07
2017	59	55	4,24	4,18	4,30
2018	65	60	4,78	5,14	4,38
2019	53	51	4,03	3,74	4,36
2020	80	74	5,89	4,96	6,94

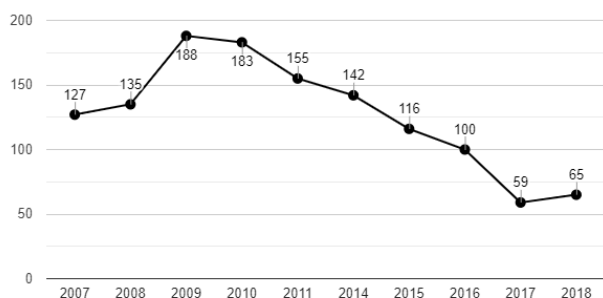
Zdroj: ČSÚ

Tabulka predikce vývoje nezaměstnanosti.



Z dlouhodobějšího hlediska od roku 2007 dochází k poklesu nezaměstnanosti ve městě s malým výkyvem. Do toho je však nutné zahrnout neustále zvyšující se věk obyvatelstva, snižování počtu obyvatel a případně jiné faktory, které toto ovlivňují.

Vývoj počtu nezaměstnaných osob



Zdroj: ČSÚ

Dojíždka za prací

Vyjíždka za prací mimo území obce je ve Velkém Šenově poměrně častým jevem. Na základě údajů získaných z roku 2011 cestuje za prací 481 obyvatel z celkového počtu 832 ekonomicky aktivních obyvatel. Téměř 58 % vyjíždějících dojíždí do jiné obce v rámci děčínského okresu. Jedná se především o blízké obce jako je Vilémov, Rumburk či Varnsdorf. V rámci jiného kraje, především Libereckého vyjíždí za prací celkem 6 % ekonomicky aktivních obyvatel. Díky výhodné poloze a blízkosti hranice se Spolkovou republikou Německo vyjíždí 1 % ekonomicky aktivních obyvatel rovněž do zahraničí, respektive do Německa.

4. Infrastruktura

Rozsah a úroveň vybavenosti Velkého Šenova technickou infrastrukturou, zahrnující vybavení města inženýrskými sítěmi, tj. napojení domů na přípojky elektrické energie, plynovodu, vodovodu, kanalizace, ČOV atp. jsou velmi dobré.

Vodohospodářská infrastruktura je ve městě zajištěna dostatečně. Zásobování pitnou vodou je řešeno z vlastních zdrojů. Vodovod pokrývá velkou část města, absence je v okrajových lokalitách – Janovka, Knížecí a Staré Hraběcí, které jsou zásobovány z vlastních studní. Vodovod byl vybudován v roce 1933, celková délka vodovodu činí 26,28 km. V obci se nachází několik vodojemů, celkový objem vodojemů činí okolo 340 m³. Jako hlavní vodojem slouží vodojem „ŠPIČÁK“. Vodovod je ve vlastnictví města Velký Šenov a provozovatelem je Středisko bytového a místního hospodářství města Velkého Šenova.

Dle statistického sčítání je připojeno na kanalizační síť 223 domů, na vodovod 403 domů a plyn 98 domů. Vzhledem k získávání těchto údajů za rok 2011 je pravděpodobné, že uvedená čísla budou vyšší v současné době.

Domy	Domy celkem	z toho		Počet osob	
		rodinné domy	bytové domy	celkem	z toho v rodinných domech
Domy celkem	558	491	50	1 922	1 192
obydlené domy	432	369	49	1 922	1 192
z počtu domů vlastnictví:					
fyzická osoba	369	353	11	1 243	1 138
obec, stát	32	1	28	475	6
bytové družstvo	5	-	5	96	-
spoluvlastnictví vlastníků bytů	10	8	2	51	31
z počtu domů technické vybavení domů:					
přípoj na kanalizační síť	223	177	38	1 216	596
vodovod	403	345	49	1 858	1 134
plyn	98	67	26	663	244
ústřední topení	300	272	20	1 290	955
neobydlené domy s byty	126	122	1	x	x
z toho:					
využívané k rekreaci	91	91	-	x	x
přestavba domu	4	4	-	x	x
nezpůsobilé k bydlení	8	7	-	x	x
počet bytů v neobydlených domech	129	123	3	x	x

Zdroj: ČSÚ

Odpadové hospodářství

Odvoz a likvidace komunálního odpadu je zajištěn dodavatelským způsobem svozovou firmou Marius Pedersen a.s., město řeší odpadové hospodářství formou místního poplatku, který je stanoven v Obecně závazné vyhlášce 1/2020.

Město také vytvořilo systém sběru tříděného odpadu, kdy každý občan Velkého Šenova, který má zájem o nové třídění odpadu obdržet na MěÚ Velký Šenov ekonomický odbor samolepky s čárovými kódy, které identifikují každého občana a komoditu. Na odpad občan používá pytle, které obdrží na ekonomickém odboru zcela zdarma. Systém pytlového sběru se slevou je zaveden na 4 komodity – plast, papír, nápojové kartony, drobné elektro, drobný kov. Pokud tak činí, lze si odečíst určitou úlevu z místního poplatku za odpad.

Dále jsou pravidelně vyváženy nádoby pro sběr tříděného odpadu (sklo, papír a pet lahve, textil, elektroodpad). Nádoby jsou umístěny ve 20 lokalitách, které umožňují dobrou dosažitelnost pro občany. Dále město zajišťuje sběr tříděného odpadu formou pytlového sběru, který je pro občany nejméně zatěžující a vykazuje dobré výsledky. Nebezpečné složky komunálního odpadu jsou dvakrát ročně sváženy z míst předem určených. Město dále provozuje svozový dvůr, který byl nově rekonstruován v dotace OPŽP. Svoz pytlů s tříděným odpadem provádí svozová firma každý lichý týden dle trasy a mapy uvedené ve Vyhlášce 3/2015.

Ke sběru odpadu jsou ve městě využívány typizované nádoby různých objemů. Město se snaží své občany rovněž podporovat a motivovat k třídění odpadů a rovněž také bioodpadů.

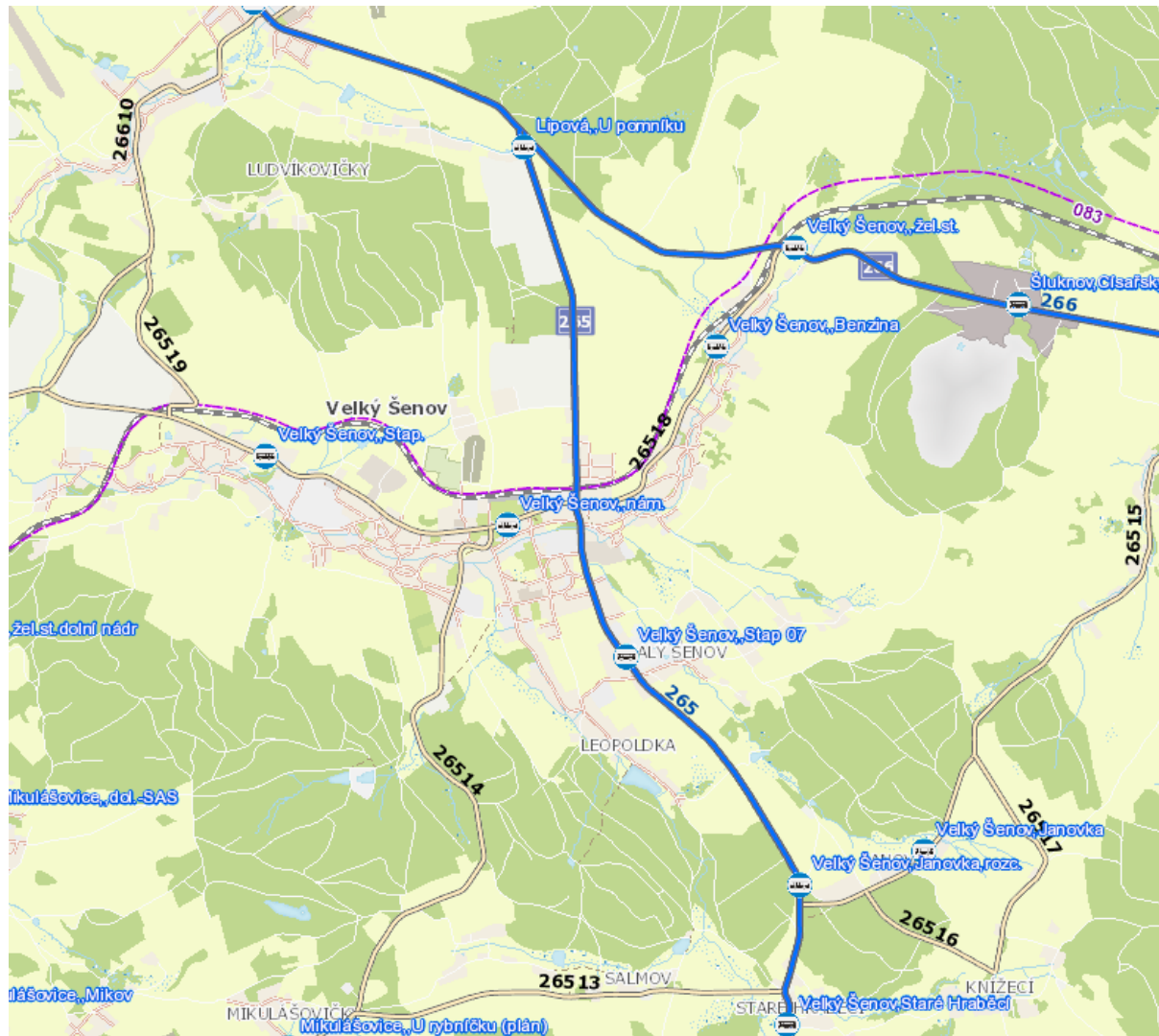
Na území města se rovněž nalézají staré zátěže, jedná se především o skládku kalů ICŽ a skládku kalů Železářny.

Dopravní infrastruktura - silniční doprava

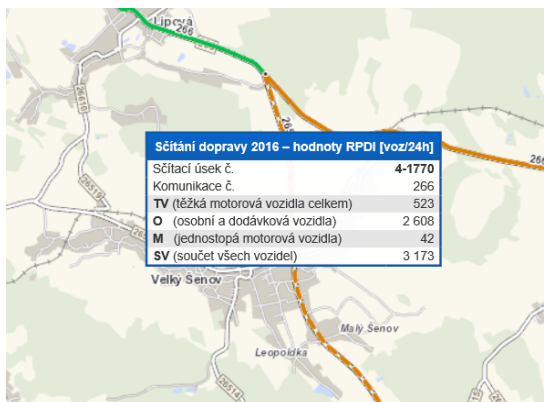
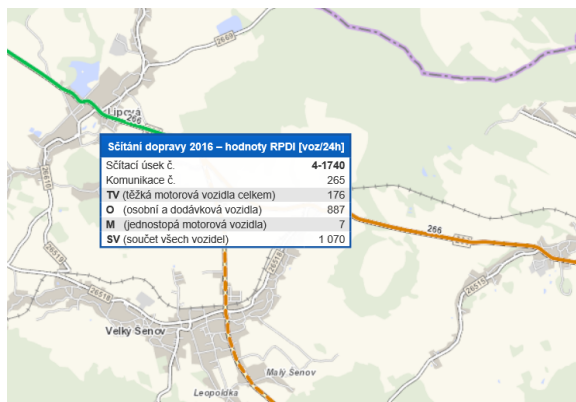
Město Velký Šenov je napojeno na kvalitní silniční síť a disponuje železničním napojením na okolní města a obce. Významnou roli z pohledu dopravy hraje také strategická poloha města – bezprostřední blízkost německých hranic, znamenající pro město rozvojový potenciál v oblasti podnikání, zaměstnanosti i dalšího rozvoje.

Z pohledu silničního napojení disponuje Velký Šenov dobrou sítí silnic. Městem prochází komunikace III.

Dopravní mapa



Dopravní sčítání v roce 2016 upřesnilo zatížení vozovek z pohledu denní průjezdnosti. Toto sčítání proběhlo pouze na silnicích druhé třídy 265 a 266. Pouze silnice č. 265 však prochází středem Velkého Šenova. Tato komunikace je zatížena 1070 vozidly denně. Komunikace č. 266, která neprochází středem města má průměr 3173 vozidel za den. Při sčítání vozidel v navazujícím úseku v Lipové je zatížení již jen 668 vozidel za den. Z tohoto vyplývá, že odklon dopravy na silnici 26518 činí cca 2500 vozidel za den.



Zdroj: sčítání dopravy 2016

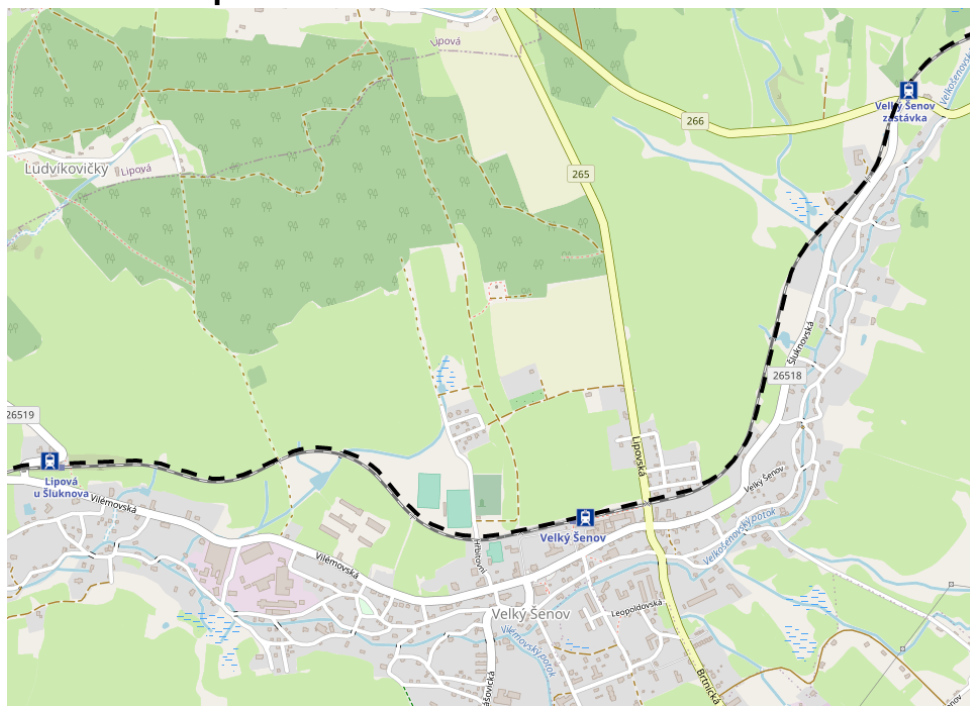
Autobusová doprava - dopravní obslužnost

Dopravní obslužnost zajišťuje a objednává v obci Ústecký kraj (odbor dopravy). Městem prochází dvě autobusové linky: číslo 408 – Šluknov, Rožany - Mikulášovice střed a zpět v hodinovém intervalu od 13 – 17 hodin v pracovní dny. O víkendu linka nejedí. Číslo linky 410 - Varnsdorf - Lobendava a zpět (v pracovních dnech hodinový interval od 11 do 16 hod. O víkendu dvouhodinový interval. Ve městě je 6 autobusových zastávek.

Železniční doprava

Velkým Šenovem železniční trať Rumburk – Dolní Poustevna – Děčín (v jízdním řádu pro cestující byla označená číslem U28. Jedná se o spoj, který ve dvouhodinových pravidelných intervalech spojuje město s Rumburkem s Děčínem (přes SRN).

Železniční mapa



<https://geoportal.kr-ustecky.cz/>

Turistická infrastruktura

V rámci turistické infrastruktury a nabídky zaměřené na přírodní památky a kulturní památky. Městem

prochází jedna značená turistická cesta a to zelená značka (Jiříkov - Severní hraniční přechod), která má odbočku na křižovou cestu, a jedna cyklotrasa č. 3041 (Lipová - Mikulášovice). V přípravě je pak značená trasa ze zastávky Lipová u Šluknova přes Dolní Šenov do Mikulášovic.

Turistické cesty



www.mapy.cz

Kulturní dědictví

Město Velký Šenov je protkáno chráněnými památkami, které jsou zdrojem turistického ruchu. Celkem je v katastru města evidováno 27 chráněných památek. Z čehož drtivá většina se týká náhrobků a soch či sousoší v areálu kostela. Mezi nejvýznamnější památky tak lze zařadit kostel sv. Bartoloměje a jeho blízké okolí.

	100664	objekt	socha sv. Jana Nepomuckého	Ústecký kraj, okres Děčín, Velký Šenov, Velký Šenov
	50183/5-5872	objekt	kostel sv. Bartoloměje	Ústecký kraj, okres Děčín, Velký Šenov, Velký Šenov
	50183/5-5872	objekt	oboustranný náhrobek P. J. Wenthzela a jeho manželky Anny	Ústecký kraj, okres Děčín, Velký Šenov, Velký Šenov
	50183/5-5872	objekt	náhrobek Jacoba Wenzela	Ústecký kraj, okres Děčín, Velký Šenov, Velký Šenov
	50183/5-5872	objekt	náhrobek rodiny Menzel z Leopoldky	Ústecký kraj, okres Děčín, Velký Šenov, Velký Šenov
	50183/5-5872	objekt	náhrobek rodiny Franze a Magdaleny Jäger	Ústecký kraj, okres Děčín, Velký Šenov, Velký Šenov
	50183/5-5872	objekt	oboustranný náhrobek rodiny Christophera Liebsche	Ústecký kraj, okres Děčín, Velký Šenov, Velký Šenov
	50183/5-5872	objekt	náhrobek s motivem růže a klasů	Ústecký kraj, okres Děčín, Velký Šenov, Velký Šenov
	50183/5-5872	objekt	náhrobek rodiny Fiselt a Frind	Ústecký kraj, okres Děčín, Velký Šenov, Velký Šenov
	50183/5-5872	objekt	náhrobek Anny Marie Theresie Schneider, roz. Dittrich	Ústecký kraj, okres Děčín, Velký Šenov, Velký Šenov

	50183/5-5872	objekt	náhrobek s motivem vavřínového věnce, kotvy a kříže	Ústecký kraj, okres Děčín, Velký Šenov, Velký Šenov
	17234/5-4049	objekt	sousoší sv. Jana Nepomuckého	Ústecký kraj, okres Děčín, Velký Šenov, Velký Šenov
	105388	objekt	sousoší sv. Jana Nepomuckého	Ústecký kraj, okres Děčín, Velký Šenov, Velký Šenov
	50183/5-5872	objekt	ohradní zeď	Ústecký kraj, okres Děčín, Velký Šenov, Velký Šenov
	105387	objekt	socha Panny Marie Immaculaty	Ústecký kraj, okres Děčín, Velký Šenov, Knížecí
	50183/5-5872	objekt	náhrobek Magdaleny Rösler	Ústecký kraj, okres Děčín, Velký Šenov, Velký Šenov
	50183/5-5872	objekt	náhrobek s novogotickým zdobením	Ústecký kraj, okres Děčín, Velký Šenov, Velký Šenov
	50183/5-5872	objekt	náhrobek rodiny Liebisch z Leopoldovky	Ústecký kraj, okres Děčín, Velký Šenov, Velký Šenov
	50183/5-5872	objekt	náhrobek rodiny Hille a Strobach	Ústecký kraj, okres Děčín, Velký Šenov, Velký Šenov
	50183/5-5872	objekt	náhrobek rodiny Heine	Ústecký kraj, okres Děčín, Velký Šenov, Velký Šenov
	50183/5-5872	objekt	náhrobek rodiny Johana Josepha Hilleho	Ústecký kraj, okres Děčín, Velký Šenov, Velký Šenov
	50183/5-5872	objekt	náhrobek, pravděpodobně rodina Kindermann	Ústecký kraj, okres Děčín, Velký Šenov, Velký Šenov
	50183/5-5872	objekt	náhrobek Ambrose Hilleho	Ústecký kraj, okres Děčín, Velký Šenov, Velký Šenov
	50183/5-5872	objekt	náhrobek pátera Josefa Heineho	Ústecký kraj, okres Děčín, Velký Šenov, Velký Šenov
	50183/5-5872	objekt	pamětní kříž	Ústecký kraj, okres Děčín, Velký Šenov, Velký Šenov
	105063	objekt	dům	Ústecký kraj, okres Děčín, Velký Šenov, Velký Šenov, č.p. 215
	50183/5-5872	areál	kostel sv. Bartoloměje	Ústecký kraj, okres Děčín, Velký Šenov, Velký Šenov

Zdroj: Národní památkový ústav

5. Vybavenost města

Město Velký Šenov disponuje základní občanskou vybaveností. Nachází se zde základní i mateřská škola, které jsou zřízeny městem, dále pošta, veřejná knihovna, několik autoservisů, hostinců, sportovních zařízení, Dům s pečovatelskou službou a další služby.

Vybavenost	Výskyt
Základní škola	Ano
Mateřská škola	Ano
Praktický lékař	Ano
Lékárna	Ne
Nemocnice	Ne
Státní policie	Ano
Pošta	Ano
Veřejná knihovna	Ano
Kino	Ano
Divadlo	Ne
Muzeum	Ne
DPS	Ano
Hřbitov	Ano

Zdroj: ČSÚ

Bytová výstavba

V porovnání s celkovou výstavbou bytů ve městě za posledních deset let (1,7 bytu/rok), lze

konstatovat zvýšený zájem o výstavbu bytů. Nejvyšší nárůst bytů ve Velkém Šenově byl v roce 2012, kdy přibýly 4 byty. V roce 2018 byl počet dokončených bytů ve městě na 1000 obyvatel 1,53 bytu. Oproti výsledkům v ČR je to o 1,65 bytu méně. Naopak je to o 0,14 bytu více než k kraji.

Vývoj bytové výstavby v obci Velký Šenov v období 2009 - 2018

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Počet dokončených bytů	0	0	0	4	2	3	3	2	0	3
Počet dokončených bytů v přepočtu na 1000 obyvatel v kraji	1,30	1,31	1,50	1,54	1,13	0,90	0,99	0,95	1,23	1,39
Počet dokončených bytů v přepočtu na 1000 obyvatel v ČR	3,68	3,48	2,76	2,75	2,40	2,27	2,38	2,58	2,69	3,18

Zdroj: ČSÚ

Školství

Ve Velkém Šenově se nachází školský systém odpovídající velikosti města a struktuře jeho obyvatel. Pro děti předškolního věku je k dispozici mateřská škola, která nabízí kapacitu až 75 dětí, jíž v současné době navštěvuje 64 dětí ve třech třídách.

Základní škola ve Velkém Šenově (s kapacitou 400 žáků) zajišťuje výuku 255 žáků (rok 2019/2020), kteří jsou rozděleni celkem do 13 tříd 1. a 2. stupně základního vzdělání, nacházející se ve dvou budovách. Chod základní školy v současné době zajišťuje 19 učitelů, kteří se individuálně věnují dětem se speciálními vzdělávacími potřebami. Hlavním cílem základní školy je poskytovat žákům základy vzdělání a vytvářet podmínky pro další vzdělávání. Základní škola ve Velkém Šenově je jedinou školou ve městě a svou prací uspokojuje zájmy všech žáků místních, ale i žáků dojíždějících z blízkého okolí (Lipová, Vilémov, Dolní Poustevna,...).

základní údaje o součástech školy		
Součást školy	Počet tříd/oddělení	Počet žáků (zahaj.výkaz)
1. stupeň	7	125
2. stupeň	6	130
Školní družina	2	60
Školní klub	1	60
Školní jídelna	-----	158

Zdroj:www.zsvelkysenov.cz

Zdravotní a sociální péče

Dostupnost zdravotnické péče ve Velkém Šenově odpovídá počtu obyvatel ve městě. Základní zdravotnická služba je dostupná přímo v místě, a to prostřednictvím ordinace praktického lékaře. Speciální zdravotnické služby jsou pro občany města dostupné v blízkém okolí. Neblížší nemocnice se nachází v Rumburku, v Děčíně.

Zdravotnická péče je ve Velkém Šenově koncentrována především v budově zdravotnického střediska města, ve kterém se nachází ordinace dětského a praktického lékaře, zubařská ordinace. Ve městě se nachází rovněž nově zřízená gynekologická ordinace, která poskytuje služby širokému okolí.

Ve Velkém Šenově se dále nachází Dům s pečovatelskou službou, ve kterém jsou k dispozici byty

zvláštního určení pro seniory nad 65 let, kteří mají sníženou soběstačnost a potřebují pomoc pečovatelské služby. Byty jsou přidělovány na základě žádostí občanů. Objekt je ve správě města. Město prostřednictvím Domu s pečovatelskou službou zajišťuje pečovatelské služby jednak občanům žijícím v zařízení (DPS), ale rovněž občanům, kteří o službu zažádají a splňují dané podmínky. Těmto osobám pomáhá co možná nejdéle setrvat v jejich přirozeném domácím prostředí a žít plnohodnotný a relativně samostatný život.

Zdravotnická zařízení v obci Velký Šenov v roce 2018

Počet ordinací praktického lékaře	1
Počet ordinací praktického lékaře pro děti a dorost	1
Počet ordinací stomatologa	1
Počet ordinací gynekologa	1
Počet ordinací specialisty	
Počet nemocnic	
Počet lůžek v nemocnicích	
Počet lékáren	

Zdroj: ČSÚ

Kulturní a sportovní vybavenost

Ve městě je v provozu několik kulturních zařízení, která oslovují skupiny místních obyvatel nabídkou rozličných kulturních akcí. Mezi tato zařízení patří Kulturní centrum Velký Šenov, které nabízí multifunkční sál, jenž se díky dvěma oponám může během okamžiku změnit z kinosálu na jeviště pro divadelní představení všeho druhu. Multifunkční sál poskytuje kapacitu až 126 míst. Kulturní centrum poskytuje zázemí pro pořádání nejrůznějších akcí, mezi které patří divadelní představení, koncerty, semináře, plesy, schůze a další společenské akce. Některé dny v týdnu jsou vymezeny na promítání filmů.

Obyvatelé města a jeho návštěvníci mohou rovněž využít služeb Městské knihovny, která vedle výpůjčky knižních a novinových titulů pro všechny věkové skupiny čtenářů, umožňuje veřejný přístup k internetu.

Ve Velkém Šenově se nacházejí také sportovní zařízení. Jedná se především o fotbalový stadion a tenisové kurty.

Pro sportovní volnočasové aktivity obyvatel a návštěvníků města je možné využít rovněž cyklistické a turistické stezky v okolí města. V letních měsících nabízí město možnost využití Lesního koupaliště Velký Šenov, které nabízí koupání včetně skokanské věže, dětské skluzavky či dětského brouzdaliště.

Spolkový život a volný čas

Obyvatelé města žijí aktivním spolkovým životem. Ve Velkém Šenově působí několik místních sdružení, spolků a organizací, které se kromě své vnitřní činnosti také podílejí na kulturním a sportovním vyžití obyvatel města. Mezi tyto spolky patří například MO ČRS Velký Šenov, TJ JISKRA Velký Šenov, SK Velký Šenov či Sbor dobrovolných hasičů Velkého Šenova.

Na společenských akcích města se rovněž podílí Římskokatolická farnost, která sama organizuje akce na území farnosti, například se jedná o prohlídku Betlému, Betlémské světlo či pořádá ples.

6. Životní prostředí

Okolí města Velkého Šenova je velice atraktivní přírodní lokalitou. Na jih od města se nachází NP Českosaské Švýcarsko. Samotné město je obklopena lesy, loukami a pastvinami. Hustota zalidnění města je 99,99 obyv./km². Toto zalidnění se řadí mezi méně zalidněné města. Oproti hustotě zalidnění za Ústecký kraj 151,6 obyvateľ/km² je nižší o 51,6 obyvateľ na km². Tato nízká zalidněnost se odráží ve kvalitě ovzduší v obci a přilehlém okolí.

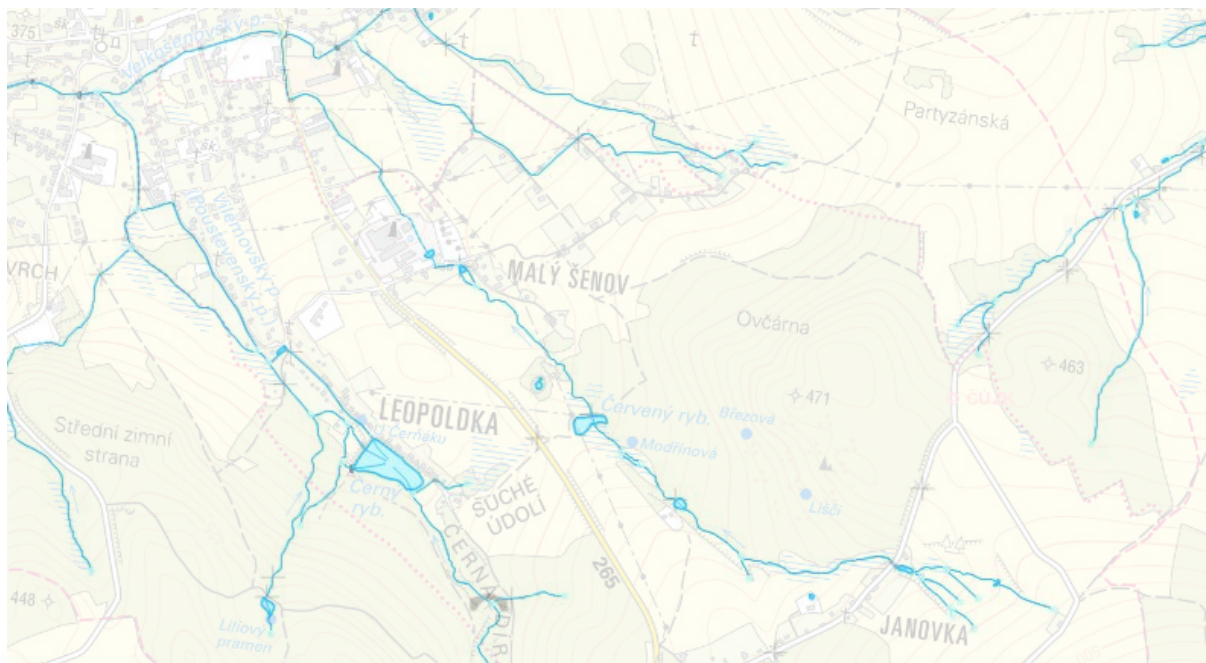
Koeficient ekologické stability vyjadřuje poměr mezi přírodně stabilními plochami (jako jsou lesy, zahrady atd.) a plochami zastavěnými či intenzivně zemědělsky obdělávanými (tzv. nestabilními). Vyšší hodnota koeficientu obecně značí příznivější stav, hodnota vyšší než 1 znamená vyváženou (stabilní) krajinu. V obci Velký Šenov dosahuje koeficient hodnoty 4,14 .

Hydrologie

Územím Velkého Šenova protékají Velkošenovský, Liščí a Vilémovský potok, který po soutoku s Lučným potokem opouští území České republiky jako řeka Sebnitz. Na všech těchto vodotečích i na jejich vlásečnicových přítocích je v celém okolí Velkého Šenova založeno množství retenčních nádrží, počínaje drobnými rybníčky až po několikahektarové vodní plochy (např. Černý rybník). Celkem je vybudováno kolem 22 vodních děl.

V nivách jednotlivých drobných toků byly v minulosti zbudovány vodní nádrže a soustavy vodních nádrží, které sloužily k zadržování vody. V posledních letech probíhá postupná revitalizace těchto vodních děl.





www.geoportal.cz

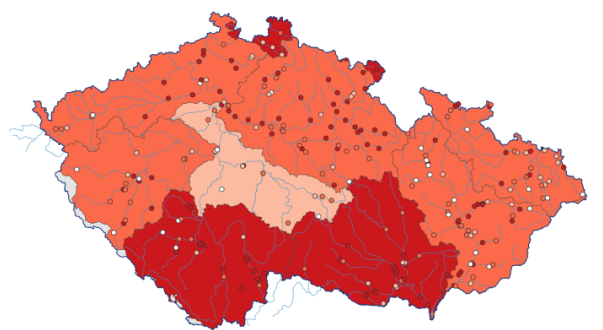
Ačkoliv je Velký Šenov protkán povrchovými vodami, situace u spodních vod nedosahuje potřebného dostatku. Z hydrogeologických map je zřejmý úbytek těchto vod v území. Tento stav se týká jak podzemních vod v mělkých vrtech, tak krizová situace je také u vydatnosti těchto pramenů.

Stav hladiny podzemní vody v mělkých vrtech
Květen 2020

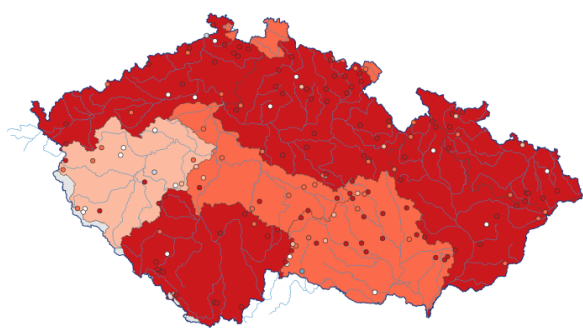
Český
hydrogeologický
ústav

Stav vydatnosti pramenů
Květen 2020

Český
hydrogeologický
ústav



■ mimořádně podnormální ■ silně podnormální ■ mírně podnormální □ normální ■ mírně nadnormální ■ silně nadnormální ■ mimořádně nadnormální



■ mimořádně podnormální ■ silně podnormální ■ mírně podnormální □ normální ■ mírně nadnormální ■ silně nadnormální ■ mimořádně nadnormální

Zdroj: <http://portal.chmi.cz/>

Podnebí

Podnebí Šluknovského výběžku je drsné a bohaté na srážky. Lužické hory oddělují oblast od České kotliny a vystavují ji tak silným oceánským vlivům, které se projevují mírnějšími zimami a chladnějšími léty. Na průběh ročních teplot na území má poté velký vliv nadmořská výška a reliéf krajiny.

Vegetace

Krásu zdejší krajiny podmiňuje vedle terénu i její rostlinný kryt, který tvoří převážně lesy. Jedná se povětšinou o lesy smíšené. Díky mírnému podnebí netrpí vegetace ani v suchém letním období nedostatkem vláhy.

Kvalita životního prostředí ve městě

Poměrně intenzivní silniční doprava vedená centrem města zhoršuje kvalitu ovzduší v místě a jeho okolí. Mezi další nežádoucí dopady motorové dopravy patří zvyšování hladiny hluku ve městě. Tyto vlivy mají negativní dopad na podmínky pro bydlení a volnočasové aktivity obyvatel žijících v blízkosti průjezdného úseku silnice.

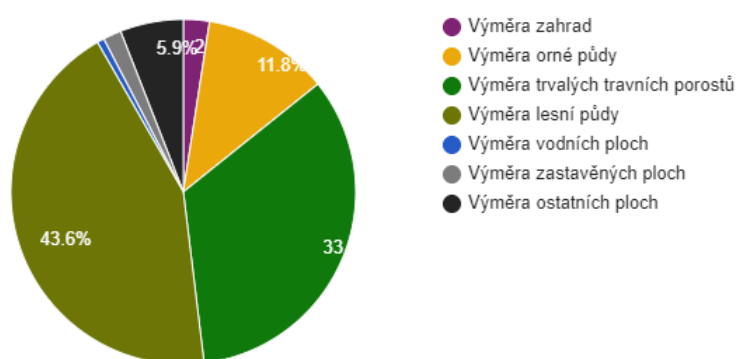
Na kvalitu ovzduší mají rovněž rozhodující vliv také domácnosti a průmyslové podniky používající k topení pevná paliva. Jejich podíl se však během posledních několika let, díky výměně nevyhovujících kotlů v rámci tzv. Kotlíkové dotace prostřednictvím Ústeckého kraje, zásadně snížil. Toto znečištění není tedy nijak výrazné oproti letem minulým. Výhodou je rovněž otevřená provětraná krajina pro příznivý rozptyl škodlivin v ovzduší.

Ke sběru odpadu jsou ve městě využívány typizované nádoby různých objemů. Město se snaží své občany rovněž podporovat a motivovat k třídění odpadů a rovněž také bioodpadů. Od roku 2015 lze na základě třídění odpadu a především na základě jeho množství (prostřednictvím čárových kódů), odečíst určitou úlevu z místního poplatku za odpad.

Na území města se rovněž nalézají staré zátěže, jedná se především o skládku kalů ICŽ a skládku kalů Železářny.

Na celém katastru obce převládají lesy a trvalý travní porost. Celkem tyto dva druhy využití pokrývají víc jak 3/4 území (76,6%). 11,8 % pak zaujímá orná půda.

Struktura využití půdy v obci Velký Šenov v roce 2018



Zdroj: ČSÚ

Významné zdroje znečištění

Zdrojem znečištění je ve Velkém Šenově již zmíněná automobilová doprava, dále také lze považovat místní průmyslové objekty, které jsou zmíněny v části Hospodářství. Zdrojem znečištění v zimních měsících jsou domácí topeniště, což odráží fakt, že na stávající plynofikaci je připojena cca 1/3 domácností (22,68 % domácností). Do této statistiky není započítán efekt výměny kotlů první a druhé třídy za jiné efektivnější zdroje vytápění, který proběhl v roce 2018 a 2019. Lepší je situace v oblasti nakládání s odpadními vodami – na kanalizaci je napojena převážná část domácností.

Problémy ochrany přírody v obci

Mezi stávající problémy v oblasti ochrany přírody lze zařadit především chybějící protipovodňová opatření a znečištění povrchových vod při přívalových deštích, dále pak emise plynů, pevných částic a

hluku z automobilové dopravy v intravilánu města.

Brownfieldy, lokality s ekologickými zátěžemi

Na území katastru města není evidován v Národním katastru brownfieldů a v Investičním portálu Ústeckého kraje žádný objekt.

7. Správa města

Správa města

Samospráva je vykonávána Městským úřadem, který sídlí na adrese Mírové náměstí 342, 407 78 Velký Šenov. Starosta je volen z patnáctičlenného zastupitelstva. V tzv. přenesené působnosti vykonává městský úřad státní správu na úseku silničního hospodářství, ochrany přírody a úseku matriky. Z hlediska rozsahu výkonu státní správy je město Velký Šenov obcí I. typu (základní rozsah). Městský úřad dále poskytuje služby CZECH POINT, vidimace a ověřování.

Město je zřizovatelem příspěvkových organizací: Základní školy, Mateřské školy a Střediska bytového a místního hospodářství, které je správcem bytového fondu, místních komunikací a technické infrastruktury v majetku Velkého Šenova.

Hospodaření města je ovlivněno příjmovou stránkou rozpočtu, základem jsou daňové příjmy, které od roku 2011 rostou. Je zřejmé, že od roku 2011 do roku 2018 došlo k nárůstu daňových příjmů o 72,99%. Dalším aspektem pro rozvoj města je čerpání dotačních prostředků na investiční, tak na neinvestiční akce. Nejvíce čerpalo město dotace v roce 2011 (54,5 mil. Kč) v roce 2018 (22,8 mil. Kč) a v roce 2012 (21,5 mil. Kč) celkem se příjmová stránka zvýšila za sledované období o 22,7 mil. Kč u neinvestičních dotací a 119,6 mil. u investičních dotací. Salda příjmů a výdajů v záporných hodnotách tak představují nesoulad toku peněz mezi výdaji v jednom roce a čerpání dotace v letech následujících. Z pohledu kapitálových výdajů byl nejslabší rok 2009 a 2016 (pod 12 %) oproti roku 2011, kdy byl podíl kapitálových výdajů nejvyšší (70,54 %).

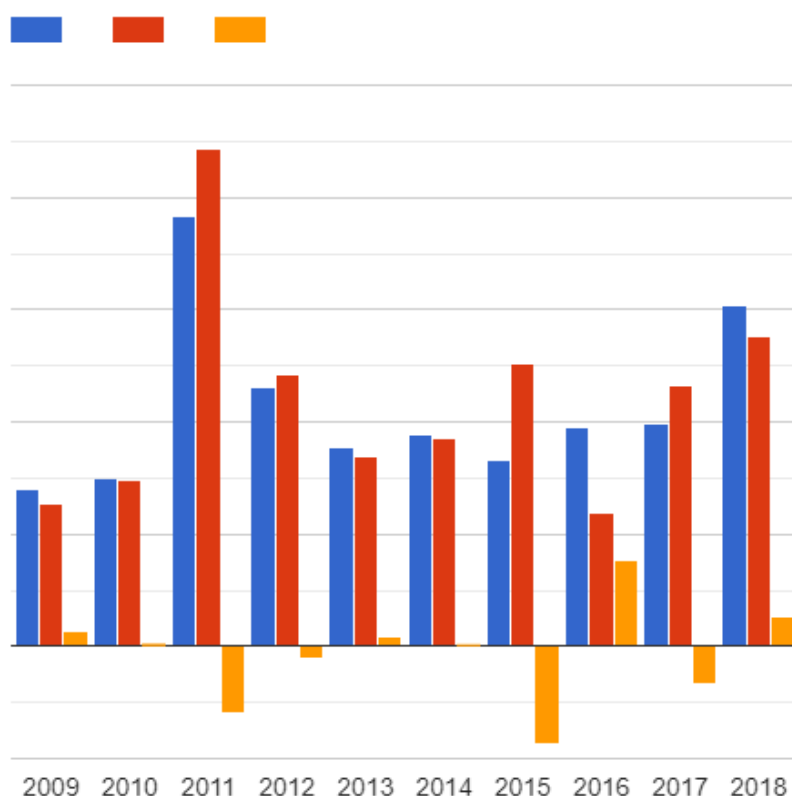
Vývoj rozpočtového hospodaření obce Velký Šenov v letech 2009 - 2018 (v tis. Kč)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Daňové příjmy	19 867	18 065	17 525	18 708	21 874	22 034	22 606	24 955	27 798	30 317
Nedaňové příjmy	4 255	4 579	4 449	5 571	5 651	4 337	5 347	5 664	4 847	6 539
Kapitálové příjmy	1 716	262	216	498	463	186	35	159	390	950
Neinvestiční přijaté dotace	1 823	5 453	4 549	4 238	2 294	1 621	1 813	2 320	1 432	1 707
Investiční přijaté dotace	300	1 700	49 986	17 257	5 314	9 391	3 402	5 980	5 172	21 095
Příjmy	27 961	30 060	76 726	46 272	35 595	37 568	33 203	39 077	39 640	60 608
Běžné výdaje	22 545	21 204	23 082	21 599	20 472	22 718	22 515	20 987	22 064	25 001
Kapitálové výdaje	2 865	8 263	65 689	26 918	13 457	14 404	28 004	2 783	24 402	30 361
Výdaje celkem	25 411	29 468	88 771	48 517	33 928	37 122	50 519	23 770	46 466	55 362

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Saldo příjmů a výdajů	2 550	592	-12 045	-2 245	1 667	446	-17 316	15 308	-6 825	5 246
Podíl kapitálových výdajů	11,28%	28,04%	74,00%	55,48%	39,66%	38,80%	55,43%	11,71%	52,52%	54,84%
Podíl běžných výdajů na celkových příjmech	80,63%	70,54%	30,08%	46,68%	57,51%	60,47%	67,81%	53,71%	55,66%	41,25%

Zdroj: ČSÚ

Vývoj rozpočtového hospodaření v obci Velký Šenov v letech 2009 - 2018 (v tis. Kč)



Zdroj: ČSÚ

Integrovaný záchranný systém

Město Velký Šenov se nachází v územním pokrytí IZS Ústeckého kraje. Město má zřízenou jednotku dobrovolných hasičů, nejbližší HZS ÚK se poté nachází v sousedním městě Šluknově. Ve Velkém Šenově se rovněž nachází výjezdová základna zdravotnické záchranné služby Ústeckého kraje.

Živelní ohrožení a varování občanů

Občané města jsou před nebezpečím informováni prostřednictvím místního rozhlasu, e-mailem popřípadě sms zprávou.

Vnější vztahy a vazby města

Svazek obcí SEVER

představuje zájmové sdružení v okrese Děčín, jehož sídlem je Lipová. Bylo založeno v roce 2000. V současné době sdružuje celkem 12 obcí: Jiříkov, Šluknov, Velký Šenov, Doubice, Dolní Poustevna, Lipová, Lobendava, Mikulášovice, Staré Křečany, Krásná Lípa, Vilémov a Rumburk. Zabývá se úkoly v oblasti školství, sociální péče apod.

Sdružení pro rozvoj Šluknovska

je sdružení, které bylo založeno v lednu roku 1994 a čítá celkem 18 obcí: Dolní Poustevna, Chřibská, Jiřetín pod Jedlovou, Jiříkov, Krásná Lípa, Mikulášovice, Šluknov, Varnsdorf, Rumburk, Velký Šenov, Dolní Podluží, Doubice, Horní Podluží, Lobendava, Rybníště, Staré Křečany, Lipová a Vilémov. Sdružení se zabývá koordinací společného postupu při realizaci záměrů ve městech a obcích Šluknovského výběžku.

Euroregion Nisa

je organizace, která byla založena v květnu roku 1991. Jedná se o dobrovolné zájmové sdružení německých, českých a polských obcí, dalších samosprávných subjektů a institucí působících v daném území. Sdružení podporuje zájmy obcí, měst a jedinců. Jeho cílem je vytvoření společného, rozmanitého prostoru pro přeshraniční spolupráci.

A.2 Východiska pro návrhovou část

SWOT analýza

Silné stránky

- Strategicky výhodná poloha, blízkost SRN
- Blízkost turisticky atraktivních míst, NP České Švýcarsko
- Atraktivní místa a trasy pro vycházky a relaxaci
- Zdravé životní prostředí
- Vysoký koeficient ekologické stability
- Stabilní a systémové zacházení s odpady
- Rostoucí výstavba RD
- Vlastní zdroj a kvalita pitné vody
- Ekonomická stabilita významných podniků
- Z dlouhodobého hlediska stabilní počet obyvatel
- Hustá místní dopravní síť
- Územní plán a vymezenou novou výstavbou rodinných domů
- Postupný nárůst daňových příjmů
- Tradice průmyslové výroby

Slabé stránky

- Perifernost území v rámci ČR
- Absence kanalizace, vodovodu a plynofikace v okrajových částech města
- Nevyhovující stav chodníků
- Absence bezpečnostních prvků ve městě na komunikacích
- Nevyhovující stav místních komunikací
- Struktura obyvatelstva - stárnutí obyvatel, chybí občané v produktivním věku,
- Nízký podíl vzdělaných lidí
- Charakter území jako sociálně vyloučená lokalita
- Strukturálně postižený region
- Nedostatek finančních prostředků na podporu síťování pozemků
- Nutnost předfinancovat všechny investice (dotace) - tlak na cashflow
- Špatný technický stav veřejných budov
- Malá angažovanost a aktivní zájem veřejnosti ve správě věcí veřejných
- Absence vybavenosti ve městě (lékárna, bankomat)
- Nízké zapojení spolků do kulturní činnosti
- Absence ploch pro rozvoj podnikání (chybí podnikatelská zóna)

Příležitosti

- Nárůst volných pracovních míst
- Potenciál pro rozvoj agroturistiky, ekoturistiky, cykloturistiky
- Podpora spolupráce spolků
- Efektivní využívání dotačních programů
- Marketing méně známých atraktivit v regionu
- Revitalizace kulturních památek
- Zvyšování kvality výuky ve školách
- Zlepšování městské infrastruktury
- Vytvoření ubytovacích kapacit

- Vytváření příjemného prostředí v intravilámu města
- Schopnost získat dotační prostředky na rozvoj
- Možnost pracovních příležitostí v Německu

Hrozby

- Zrušení a omezení dopravní obslužnosti
- Pandemické krizové situace
- Zastavení či omezení investic do obecní infrastruktury
- Snížení daňových příjmů obce
- Odliv mladých do velkých měst
- Zvyšování bariér v podnikání
- Ekologické katastrofy (povodně, požáry, různé kalamity)

B. NÁVRHOVÁ ČÁST

B.1 Strategická vize

Strategická vize představuje vyjádření dlouhodobého obrazu budoucího stavu řešeného území, obraz o tom, jak se bude území měnit a zlepšovat. Vize formuluje základní směr rozvoje území a popisuje stav, jehož by mělo být dosaženo. Strategická vize je tedy jakousi „směrovkou“ rozvoje území. Je formulována jako výstižné vyjádření toho, jaké je území v našich představách a k čemu směřuje.

K jejímu dosažení a naplnění přispívají jednotlivé části strategické části dokumentu (cíle, prioritní rozvojové oblasti, opatření a dílčí aktivity).

VELKÝ ŠENOV – přirozeně se rozrůstající město propojeno nejen dostupnou infrastrukturou, v němž obyvatelé nacházejí blízkost přírody a klid, ale rovněž kvalitní a bohatý společenský život. Otevřené a živé město se zdravým životním prostředím, které s vědomím svých historických tradic poskytuje příležitosti a zázemí pro podnikání, rozvoj cestovního ruchu, vzdělávání a kvalitní život svým občanům napříč všemi věkovými skupinami.

Výše uvedeného stavu by mělo být dosaženo pomocí naplnění strategických cílů v rámci definovaných prioritních oblastí, které jsou dále rozpracovány do dílčích opatření. Na základě rozvojové vize byly vybrány celkem 3 prioritní oblasti, kterými se strategický plán rozvoje města dále zabývá.

B.2 Cíle, opatření a aktivity



Vysoká důležitost



Střední důležitost



Nízká důležitost

Cíl: „Rozvoj města a infrastruktura“

Souhrnná charakteristika: V oblasti dopravní infrastruktury je v současné době největším problémem města stavebně-technický stav místních komunikací a absence chodníků v návaznosti na chytrá řešení dopravní infrastruktury, čisté mobility s potřebou doprovodné infrastruktury a inovativních dopravních systémů. Potřeba zajištění dostatečné kapacity vodních zdrojů včetně zadržování vod v krajině. Odkanalizování zbylé části území, případně hledat nové alternativní možnosti. Nedílnou součástí investičních projektů jsou také investice do majetku města (rekonstrukce veřejných budov, veřejného osvětlení, chytrá veřejná správa atd.).

Opatření: „1.1. Zlepšení stavu a kvality dopravní sítě“

Opravy místních komunikací, Opravy mostních objektů, bezpečnost chodců, parkovací plochy s informačními panely o obsazenosti. Moderní zastávky hromadné dopravy, elektromobilita.

	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
 „Rekonstrukce a oprava místních komunikací“	2022 - 2025		28000	Vlastní + externí
 „Oprava mostních objektů“	2022 - 2024		3000	Vlastní + externí
 „Výstavba a rekonstrukce chodníků ve městě“	2022 - 2026		24000	Vlastní + externí
 „Budování parkovacích ploch ve městě“	2021 - 2027		5200	Vlastní + externí

Opatření: „1.2. Rozvoj a obnova technické infrastruktury“

Výstavba a zkvalitnění městské infrastruktury (např. vodovod, kanalizace, Internetové připojení, Veřejné osvětlení, rozvoj a modernizace odpadového hospodářství, snížení energetické náročnosti budov, výstavby zařízení pro zadržování vody v krajině).

Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
---------	-------------	-------------------	-------------------

⬆ „Rekonstrukce vodovodu ve městě“	2022 - 2024	10000	Vlastní + externí
— „Rekonstrukce VO“	2022 - 2024	4500	Vlastní + externí
— „Kanalizace a vodovody II. etapa“	2021 - 2024	28000	Vlastní + externí
✓ „Zadržování vody v krajině“	2023 - 2025	5000	Vlastní + externí

Opatření: „1.3. Využití a rozvoj potenciálu města“
Oprava veřejných budov včetně bezbariérového přístupu. Přizpůsobení intravilánu obce nových požadavkům, kamerový systém, efektivní veřejná správa - digitalizace činností veřejné správy (řešení agend bez návštěvy úřadu, platební terminály, poskytování informací občanům prostřednictvím mobilních operátorů, dopravní informační centrum, a jiné moderní aplikace zjednodušující život obyvatelům a návštěvníkům města).
Rekonstrukce historických budov a cest.

	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
— „Přestupní terminál a revitalizace Mírového náměstí“	2021 - 2027		55000	Vlastní + externí
✓ „Městský úřad Velký Šenov - stavební úpravy“	2021 - 2027		8000	Vlastní + externí
✓ „Bezbariérová dostupnost veřejných budov“	2022 - 2026		5000	Vlastní + externí
— „Modernizace elektronických systémů městského úřadu“	2023 - 2026		1000	Vlastní + externí

Cíl: „Konkurenceschopnost“

Do této priority patří veškeré aktivity směřující k podpoře podnikání a podpoře zaměstnanosti nejen ve výrobní činnosti, ale i ve vzdělávání a přípravě na budoucí povolání. Město je primárně zaměřeno na cestovní ruch, a proto je součástí jeho rozvoje budování cyklostezek a turistických tras a realizace dalších infrastrukturních projektů (např. parkoviště) k dalšímu rozvoji. Nedílnou součástí tohoto cíle je efektivní odpadové hospodářství s inteligentními systémy vyhodnocování.

Opatření: „2.1. Podpora podnikání“ Spolupráce mezi veřejným a soukromým sektorem, revitalizace ploch pro další využití, zabezpečení třídění odpadu a efektivní řešení odpadového hospodářství.				
— „Efektivní řešení odpadového hospodářství“	2022 - 2026		5000	Vlastní + externí

Opatření: „2.2. Podpora zaměstnanosti“ Podpora zaměstnanosti a vzdělanosti obyvatel v souladu s potřebami místního trhu práce (aktivní zaměstnanecká politika, zvyšování kvality vzdělávací soustavy, sociální problematika se zaměstnáváním handicapovaných obyvatel).				
⬆ „Úprava Základní školy Velký Šenov“	2022 - 2024		38000	Vlastní + externí
— „Rekonstrukce MŠ“	2022 - 2027		5000	Vlastní + externí
⬆ „Zkvalitnění výuky ve vzdělávacích zařízeních“	2022 - 2024		2000	Vlastní + externí

Opatření: „2.3. Podpora cestovního ruchu“ Rozšíření doprovodné infrastruktury cestovního ruchu, zajištění informačních služeb pro návštěvníky města, oprava a obnova kulturních a historických památek.				
✓ „Informační centrum pro návštěvníky“	2021 - 2025		1500	Vlastní + externí
— „Oprava kamenných památek“	2021 - 2027		3000	Vlastní + externí
✓ „Rozhledna na kopci Unberg ve Velkém Šenově“	2022 - 2027		7500	Vlastní + externí
— „Revitalizace kulturních památek ve městě“	2021 - 2027		5000	Vlastní + externí

— „Cyklostezky a turistické stezky“	2022 - 2025	20000	Vlastní + externí
— „Doprovodná infrastruktura cestovního ruchu“	2022 - 2026	2000	Vlastní + externí

Cíl: „Kvalitní život ve městě“

Kvalita života ve městě je dána především podmínkami pro bydlení, dostupností kvalitních veřejných služeb, kulturní nabídkou, možnostmi realizace volnočasových aktivit a příznivým životním prostředím. Opatření zabezpečující chytré využívání zdrojů k šetrné ochraně životního prostředí. Vzhledem k tomu, že město je již dnes významným střediskem cestovního ruchu je jeho zaměření směřováno do zajištění veřejných aktivit a zajištění služeb pro občany a návštěvníky, včetně odstranění případných bariér. Rozvoj společenského života a tradic neslouží jen ke zvyšování nabídky volnočasového využití obyvatel města, ale je dynamicky se rozvíjejícím místem pro všechny příjezdějící osoby. To patří také mezi nezbytné podmínky vzniku a posilování územní identity a sejetí lidí s místem, kde žijí, které navštíví. Kulturní nabídka města je poměrně pestrá, avšak stále nepokrývá požadavky všech zájmových skupin obyvatel. Součástí kvalitního života je i ochrana obyvatel, proto je kladen důraz na vybavení jednotek sboru dobrovolných hasičů.

Opatření: „3.1 Zlepšení nabídky kulturních aktivit ve městě“ Podpora lokálních kulturních tradic, občanská soudržnost mezi městem a spolky, podpora spolkové činnosti.				
Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování	
2021 - 2027		30000	Vlastní + externí	✓ „Vybudování výletišť u Liliového rybníka“
2022 - 2024		1000	Vlastní + externí	— „Zajištění vybavení pro venkovní akce“
Opatření: „3.2. Rozvoj volnočasových aktivit a podpora jejich zázemí“ Modernizace a budování prostor a zařízení pro trávení volného času či rekreace na území města, široká nabídka volnočasových aktivit pro děti, mládež i dospělé.				
Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování	
2022 - 2027		500	Vlastní + externí	— „Podpora spolkové činnosti (z rozpočtu města)“
2022 - 2025		2000	Vlastní + externí	⬆ „Revitalizace ploch pro pasivní odpočinek“
Opatření: „3.3. Ochrana přírody a krajiny“ Projekty zabývající se extravilánem města s dopadem do šetrného cestovního ruchu, revitalizace sadů a parků, zeleň v intravilánu města.				
Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování	
2022 - 2026		1000		⬆ „Výsadba zeleně v intravilánu a extravilánu města (aleje, sady, arboretum)“
Opatření: „3.4. Kvalitní a dostupné zdravotní a sociální služby“ Zlepšení kvality dostupné sociální a zdravotní služby, podpora terénních a ambulantních služeb, nízkoprahové centra.				
Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování	
2022 - 2025		3000	Vlastní + externí	⬆ „Podpora sociálních služeb ve městě“
Opatření: „3.5. Vytváření kvalitních podmínek pro bydlení ve městech“ Rozšíření nabídky dostupného a kvalitního bydlení, revitalizace současného bytového fondu, sociální bydlení.				
Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování	
2021 - 2023		4000	Vlastní + externí	— „Sítování pozemků pro rodinnou výstavbu“
2023 - 2026		2000	Vlastní + externí	— „Rekonstrukce domu s pečovatelskou službou“
2023 - 2025		1000	Vlastní + externí	✓ „Regenerace sídlištních ploch“
Opatření: „3.6. Ochrana osob“ Jedná se o složky IZS, které zabezpečují ochranu osob ve městě.				
Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování	

— „Hasičská zbrojnice Velký Šenov - stavební úpravy a přístavba”

2021 - 2027

2000

Vlastní +
externí

B.3 Podpora realizace programu

AKTUALIZACE STRATEGICKÉHO PLÁNU ROZVOJE MĚSTA

V průběhu stanoveného časového období 2021-2027 může vzniknout potřeba další aktualizace Strategického rozvojového plánu města. Podmětem k aktualizaci mohou být změny ve státní hospodářské politice, v zákonech, v podnikatelské sféře, při příchodu významného investora do oblasti apod. Podnětem k aktualizaci by však neměla být změna politické reprezentace, dokument má apolitický charakter.

Implementace Strategického plánu by měla maximálně využít existující organizační struktury a institucionální rámce. Za tímto účelem byla ustanovena tzv. „Strategická komise“. Její členové budou zastávat úlohu řídicí jednotky.

Složení strategické komise by mělo reflektovat jak veřejnou, tak i odbornou složku (zástupci městského úřadu příp. organizačních složek), aby byla zajištěna návaznost plánu bez ohledu na politickou situaci ve městě. Minimální počet členů je 3. Jmenováním nových členů strategické komise bude pověřena rada města.

Takto zvolená strategická komise bude mít klíčové kompetence při rozhodování. Bude dohlížet nad realizací a aktualizací Strategického plánu rozvoje města Velký Šenov. Strategická komise bude usnášeníschopná, bude-li přítomna nadpoloviční většina všech jejích členů.

Činnost manažera při strategické komisi

Projektový manažer při strategické komisi je v úzké spolupráci se strategickou komisí. Činnosti projektového manažera při strategické komisi:

I. Spolupracuje a zajišťuje metodickou pomoc odborům městského úřadu a organizačním složkám města, zapojeným subjektům a dalším organizacím, a to především při zajišťování přípravy a realizaci jednotlivých projektů Strategického rozvojového plánu města.

II. Úzce spolupracuje též s orgány města při plnění samosprávných úkolů města a zajišťuje nezbytnou součinnost s orgány veřejné moci v oblastech, které přísluší do náplně jejich činnosti.

III. Má odpovědnost za administrativní zajištění implementace a její realizaci.

IV. V průběhu roku provádí monitoring realizace všech nově vzniklých strategických dokumentů a monitoring realizace jednotlivých projektů.

V. Má odpovědnost za administrativní zajištění implementace a její realizaci.

VI. Předkládá zprávu o probíhající implementaci a návrh další činnosti strategické komisi (zpočátku implementace ve čtvrtletních intervalech, poté minimálně jednou ročně).